

Година XIX, број 172
децембар 2016. године

НОВИНЕ

Ловачке

ЛИСТ ЛОВАЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У Бањалуци
одржан јубиларни
20. Сајам лова "Лоримес"

Презентовано
богатство и потенцијал

POPUSTI I DO

80
%

HUAWEI

Mate 8

288KM

~~480KM~~

UZ Moj Mix
Premium

htc

One A9

96KM

~~360KM~~

UZ Moj Mix
Premium

SONY

Xperia M4 Aqua

48KM

~~240KM~~

UZ Moj Mix
Standard/Net

NEZABORAVNI TRENUCI UZ NEZABORAVNU PONUDU!

Uživaj u trenucima koje ćeš pamtiti i dijeliti sa najdražima, odaberi uređaj iz m:tel ponude po svojoj mjeri uz popuste i do 80%.*

m:tel *imate prijatelje!*

* Ukoliko se odlučite za kupovinu uređaja na rate, prilikom kupovine telefona plaćate 20% cijene, a ostatak dijelite na željeni broj rata, u zavisnosti od trajanja ugovora. Detaljne informacije na www.mtel.ba

**ПРИМЈЕТНА РЕИНТРОДУКЦИЈА
ЕВРОПСКОГ ДАБРА У ОКОЛИНИ
НАЈВЕЋЕГ ГРАДА СРПСКЕ**

Стране 4 и 5

РИЈЕЧНИ НЕИМАР СТИГАО У БАЊАЛУЧКИ РЕГИОН

Успјешан лов на дивље свиње у Шамцу

ТОВИРИЦА ОДСТРИЈЕЛИО ДВА ВЕПРА

Страна 23

**НОВИ "ФАНЗОЈЕВ" ТРОПСКИ КАРАБИН
НОСИ И НАРОЧИТУ СИМБОЛИКУ**

БИЈЕЛИ ЛОВАЦ, ЦРНО СРЦЕ

Стране
15 - 19

ЗНАЧАЈ НАДЗОРА НАД ВИРУСОМ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА КОД СРНЕЋЕ ДИВЉАЧИ

Ловачке организације кључан фактор за откривање болести

Стране 6 и 7

Уводна ријеч

Поштоване колеге ловци, срећна вам нова 2017. година!

Иза нас остаје још једна година, сложиће се већина година тешкој времена свима ња и нама ловцима. Иза нас су остала свјетска политичка превирања, нажалост и одјеци тероризма и рајтинских децановања на неким другим подручјима, а још болније, крици уилакане дјеце у рајтинским вихорима, који, ма колико се чинила далеко од нас, доишу у до наших простора - у најмању руку, љуштем медија.

Као ловци, искрени љубитељи природе и као кровна организација ловства у Републици Српској у нову годину улазимо са очуваном природом која је станиште ријечних биљних и животињских врста. Подсјетимо се само да у нашим просторима и данас несметано лове вукови као једна од најорганизованијих животињских врста на свијету. Нажалост, не учимо од њих, да човјек може водити само најхрабрији, најспособнији и најинтелигентнији вук. Под крошњама стољетних стабала и даље царују тороасни медвједи, а као "шумски духови" још увијек се шуњају рисови, вребајући свој илмен у дивљинама наших шума. Подсјетимо се да на нашим просторима расту ендемске биљке, које расту саму њу и нијде више у свијету, као што је звончац Сујеске (Edraianthus Sutjeskae). У иланима и канјонима наших ријека још односно и стаменило одолијевају иланинским олујама Панчићеве оморице испод чијих крошња закљон пролазе дивокозе, а с поносом кажемо да је дивокоза симбол ЈС РС. Без Панчићеве оморице и дивокоза, вукова, камењарки, кликтаја орла и свих других бројних биљних и животињских врста, илани не би била иланина, већ мртви камен и клисура без дуце. Све ове врсте, својим животињама, дају дуцу и срце мртвом камену, клисурама и иланинским љуштомима. Треба ли напоменути да шифреји наше дивљачи поносе славу широм свијета, да су, својевремено, дивокозе из наших иланина насељаване и у Аријетину.

Подсјетимо се да су ријечке биљне врсте, захваљујући француском истраживачу Амију Боуеу (1840), још и данас уврштене у генерални хербар иариској музеја Museum d'histoire naturelle! Подсјетимо се да су наше равничарске ријеке, језера и баре станиште или барем устутине станиште за многе илнице селице, које у својим, по неколико десетина хиљада километара дугом ланцима, користе за устутни одмор, као и мјесто за иодизање младунаца. Бојитиство највећих звијери наших простора, медвјед, вука и риса заштитено је бројним међународним споразумима и конвенцијама и ужива висок степен међународне заштите. Треба ли напоменути да их је већина европских земаља, најблаже речено, изубила (чијај - уништила). Немјерљив је значај наших илацима и иланинских ријека, дјевичански чисте воде. Мало ли је?

Поштоване колеге ловци, поред свих проблема у илореклој години, ево наћосмо и много разлоја да у нову годину ућемо насмијани, са још више елана, радостии, љубави, ентузијазма, ловачкој оијимизма. Нека нам све набројано буде обавеза, морална, еијчка, ловачка и људска, да бојитиство и разноликост флоре, фауне и илоридној насћећа сачувамо за будућа иокољена, да их чувамо као зјеницу своја ока, а у коришћену будемо сипројо рационални. Не можемо и не смиемо нијемо иосмаириати иозив у иошој иујној иоларној медвједу на Аласци, на обалама Бофоровој мора без санити леда и снјега, само заићо што је ићо, "далеко" од нас - на Аласци. Аласка је на истој иланетии, на којој сви ми живимо, и друће - немамо. Заићо, драће колеге ловци, ућимо у нову годину са љубављу и обавезом да својим ентузијазмом и моралним вриједностима уљећимо и олакцима животи свима на овој иланетии.

Ваца редакција

"Ловачке новине"

ЛИСТ ЛОВАЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Година XIX, број 172, децембар 2016. године

Издавач: Ловачки савез Републике Српске, Бијељина, улица Меше Селимовића 15

Телефон: 055/ 227-100, факс 055/ 227-107

Е-mail: lovackisavezs@teol.net

Жиро рачун: 562001000005781

За издавача: Саво Минић

Главни и одговорни уредник: Душан Репија

Уређивачки одбор: Саво Минић, Василије Савић, Војо Степановић, Драшко Росић, Здравко Илић и Душан Репија, представник "Гласа Српске"

Насловна страна:

Фото: Предраг Узелац

Комисија за информисање Ловачког савеза РС:

Војо Степановић, председник, Миленко Лазаревић, Александар Шљивић, Недељко Гламочак и Жељко Антонић

Штампа: "Глас Српске"

Тираж: 19.000

Лист излази сваког посљедњег петка у мјесцу

Плаћањем чланарине чланови Ловачког савеза Републике Српске постају претплатници "Ловачких новина"

Рукописи и фотографије се не враћају, а све прилоге спати на

Е-mail: lovacken@gmail.com

Рјешенњем Министарства просвјете и културе број 07.3-27-3/07, од 9. маја, 2007. године, лист је уписан у регистар јавних гласила под бројем 512.

Прецизно изабрана и оборена стабла, са карактеристичним пањевима и огуљеним деблима, обећавају да ће у скоријем времену на овој локацији бити изграђена брана, која ће дати додатну естетску димензију овом простору

ПИШЕ: ДАРКО ЈОВАНИЋ
lovacken@gmail.com

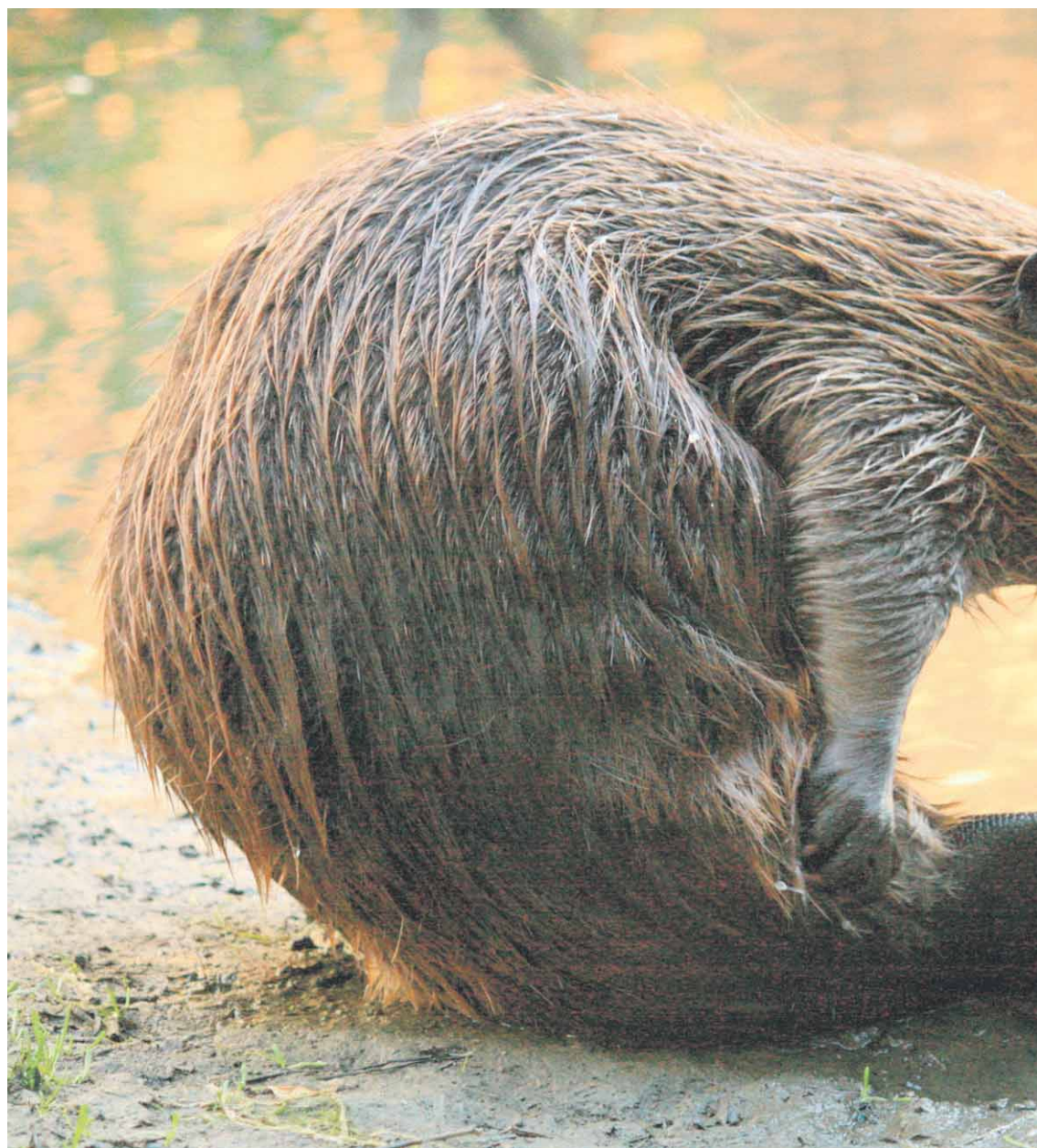
Иако велики број европских земаља улаже напоре на реинтродукцији европског дабра (Castro Fiber) на његова ранија станишта, са којих је у прошлости у потпуности нестао, Бањалука и њен шири регион имао је част да и без директне интервенције човјека прошири листу биодиверзитета фауне управо за ову угрожену и трајно заштићену врсту.

Прва појава дабра у овом региону је запажена 2014. године на ријечи Сутурлији, која је лијева притока ријеке Врбас. Ова рјечница је у свој еко-систем примила прву породицу даброва, која је свој дом и територију озваничила бројним траговима, а који највише подсећају на историјске почетке дрвопрерађивачке индустрије. Тако је ово подручје, удаљено свега око пет километара од центра највећег града у РС, а у близини насеља Чокорска поља, постало права атракција за становнике овог краја, али и знатижељне посјетиоце којих је сваки даном све више. Прецизно изабрана и оборена стабла, са карактеристичним пањевима и огуљеним деблима приказаним на фотографијама у овом тексту, обећавају да ће у скоријем времену на овој локацији бити изграђена брана, која ће дати додатну естетску димензију овом простору.

ДАБАР ЗАКОМ ТРЕТИРАН КАО ТРАЈНО ЗАШТИЋЕНА ДИВЉАЧ

Према казивању мјештана овог подручја, може се закључити да дабар на овом ширем простору никада није боравио, те његово појављивање баш на овом локалитету отвара бројна питања која се налазе у домену научноистраживачког рада. Међутим, и прије било каквих истраживања, с обзиром на то да је дабар искључиви становник чистих ријека и здраве жи-

Ријечни неимар у бањалучки р

вотне средине, лако је закључити да је ово подручје еколошки чисто, због чега је оно Просторним планом Бањалуке до 2025. године предвиђено за стављање под заштиту, и то у категорију Парк природе.

Већ 2015. године дабар је уочен на неколико локација у ријечи Гомјеници на подручју бањалучких насеља Бронзани Мајдан и Славићка, што иде у прилог веома брзом ширењу ових драгоцених популација и вјероватном нестанку узрока њиховог некадашњег изстребљена.

Важно је истаћи да су даброви

ПРИМЈЕТНА
РЕИНТРОДУКЦИЈА
ЕВРОПСКОГ
ДАБРА У
ОКОЛИНИ
НАЈВЕЋЕГ ГРАДА
СРПСКЕ

СТИГАО РЕГИОН

услед прекомјерног излова у БиХ у потпуности нестали у другој половини 19. вијека. Од тада па све до недавно дабар је био избрисан са фаунистичких листа овог подручја. Међутим, удружење шумарских инжењера и техничара БиХ је 2004. године покренуло акцију поновног насељавања даброва, а помогла им је влада покрајине Хесен из Њемачке поклоном од двадесетак примјерака. Тиме је БиХ постала 26. земља у Европи која је кренула у процес реинтродукције дабра.

За први локалитет за насељавање даброва изабрана је рјечи-

ЧЕСТА ЧОВЈЕКОВА МЕТА

Историјски гледано треба напоменути да је дабар био честа човјекова мета. Дуго се вјеровало у љековита својства неких његових органа, понајвише жлијезде кастореум, али је и крзно имало високу цијену, док је месо било прави деликатес на столовима буржоазије.

ца Семешница код Доњег Вакуфа. Послије тога, неколико породица пуштено је у ријеку Сокочницу код Шипова, а ови помало заборављени глодари настанили су се и у близини Градишке, и на ријеци Укрини код Дервенте.

Активности на насељавању дабра на ширем подручју бањалучког региона никада нису вршена, што овом појављивању дабра у Бањалуци даје још занимљивију ноту. Иако се претпоставља да су даброви дошли из правца рјечице Сокочнице код Шипова, као најближе дестинације на коју је ова врста вјештачки унесена, постоји оправдана теорија могућег доласка из правца Градишке узводно уз ријеку Врбас, и то у потрази за чистијим станишним условима. О значају реинтродукције дабра на овај простор довољно говори и чињеница о активном укључивању Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа РС на праћењу ових активности.

Европски дабар је некада настањивао све воде од сјевера до југа Европе. Почетком 20. вијека опстао је само на четири локалитета у јужној Норвешкој, на ријеци Лаби у Њемачкој и Пољској, на доњем току ријеке Роне, у Француској и у Русији.

Дабар је водена и копнена животињска врста и највећи глодар сјеверне хемисфере. Масивне и здепасте је грађе, изврстан шљивач и ронилац, што му омогућава грађа тијела. Дужина тијела досегне до једног метра, висина у хрипу је до 30 цм, а реп је широк и пљоснат дужине до 30 цм. Тежина одрасле јединке је 20-30 кг. Боја длаке је тамнокестењаста до сивкаста, на стомаку је свјетлија длака.

Дабар је типични моногам. Полна зрелост наступа са 2,5 године старости када се млади даброви одвајају од родитеља и заснивају нову поро-

дицу. Пари се од јануара до марта, а парење се одвија у води. Гравидност траје просјечно 105 дана, а млади долазе на свијет од априла до јуна. Има једну генерацију годишње. Женка окоти од једног до петоро младих.

Дабар живи на водотоцима и воденим површинама обрастим богатом мочварном вегетацијом зељастих и дрвенастих врста. Основни станишни услов за дабра је стална и довољно дубока вода (мин. 30 цм). Уколико настањује мањи водоток који понекад постаје превише плитак, на њему изгради брану како би обезбиједио довољан ниво воде и заштитио улаз у настамбу. Дабар је искључиви биљојед, љети се храни сочним зељастим биљем које налази у води или непосредно на обали. Користи за храну преко 300 зељастих и дрвенастих биљних врста.

ПРВА ПОРОДИЦА ПРИМИЈЕЋЕНА НА ОБАЛИ СУТУРЛИЈЕ

Законом о ловству Републике Српске дабар је третиран као грајно заштићена врста дивљачи те као такав захтијева и додатну заштиту корисника ловишта. Додатна опасност овој ријеткој врсти пријети због недовољне информисаности грађана. Наиме, док једни вјерују да је појавом дабра природи враћен давно изгубљени драгуљ, има и оних који у дабру виде пуку штеточину. Тако је нарочито међу неупућеним риболовцима који страхују од неконтролисаног размножавања дабра. Међутим, потребно је нагласити да је дабар прије свега биљојед, за разлику од видре, те да као такав, услед евентуалног пренамножења може да нанесе једино штету на вегетацији у непосредној близини његовог станишта.

Генерално, појава дабра на овим просторима засигурно потврђује чињеницу да још имамо очувану и здраву животну средину, што представља прави драгуљ у времену глобалних промјена животних услова на планети Земљи.

Испитиване популације сrneће дивљачи могу да послуже као индикатори присуства вируса БПЈ-а у ендемичним подручјима, односно гдје се БПЈ појављује често код домаћих преживара и изазива велике економске губитке

ПИШЕ: ОЛИВЕР СТЕВАНОВИЋ
lovacken@gmail.com

Болест плавог језика (БПЈ) је вирусна незаразна болест домаћих и дивљих преживара. Узрочник је вирус из рода орбивирус, који има до сада 24 позната серотипа. Најзначајнија разлика међу наведеним серотиповима се осликава у степену патогености на домаћина и губицима које изазива. Вирус се не преноси директним контактом, већ искључиво преко биолошких вектора - мушица из рода *Culicoides* spp.

БПЈ највеће губитке изазива у овчарству, јер овце најчешће испољавају за болест специфичне клиничке знакове: висока температура, депресија,

општа слабост, оток језика, крварења и улцеративне промјене на видљивим слузокожама, носни испједак, коронитис, шепавост и абортуси. Овце угињавају од испрљености и угушења. Код говеда и коза су ријетки клинички знакови, али су животиње редовно инфициране.

Дивљи преживари осјетљиви су на инфекцију вирусом БПЈ-а и подаци из литературе тренутно указују на то да се болест често појављује код обичног јелена (*Cervus elaphus*) и јелена бјелорепана (*Odocoileus virginianus*). Клинички знаци БПЈ-а код јелена бјелорепана подсећају на спизотијску хеморагијску грозницу. Код акутног стадијума болести се примјећују знатна крварења на видљивим слузокожама, отоци главе и врата и крвави пролив. Морталитет је висок.

КОД АКУТНОГ СТАДИЈУМА БОЛЕСТИ ПРИМЈЕЂУЈУ СЕ КРВАРЕЊА, ОТОЦИ ГЛАВЕ И КРВАВИ ПРОЛИВ

ЗНАЧАЈ НАДЗОРА НАД ВИРУСОМ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА

Ловачке организације кључан фактор за откривање болести

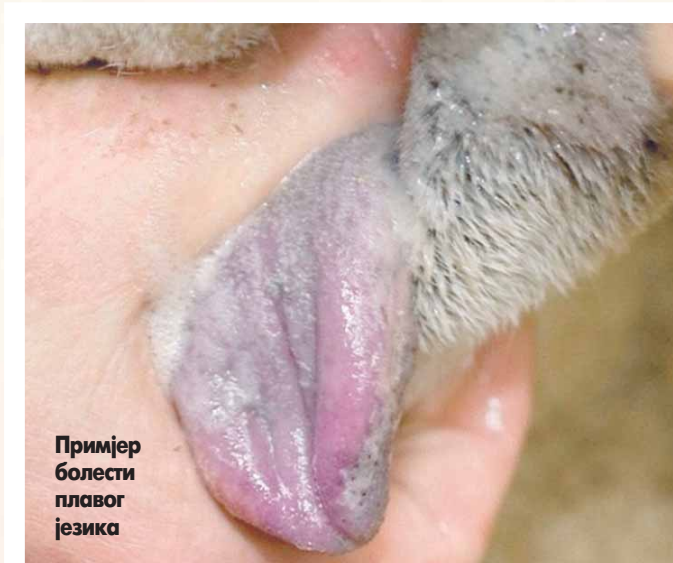
КА КОД СРНЕЋЕ ДИВЉАЧИ

је ктор џе

Из угла значаја за Републику Српску, БПЈ је од значаја за популацију срне (Capreolus capreolus) у нашој земљи. У литератури, БПЈ је описан код срне, међутим, подаци о клиничким знацима су оскудни.

У случају клиничке појаве ове болести код срне може се очекивати висок степен угинућа у ловиштима, као и општи клинички знакови који указују на хеморагијску дијатезу. Оно што је од већег значаја је чињеница да срнећа дивљач може да буде извор инфекције у случају да је дошло до инфекције вирусом БПЈ-а. У прилог томе иде чињеница да приликом епидемије болести плавог језика код домаћих животиња, надзор над вирусом код ловне дивљачи може да буде од изузетног значаја с циљем праћења дистрибуције вируса болести плавог језика на одређеном подручју. Другим ријечима, испитиване популације срнеће дивљачи могу да послуже као сентинел или индикатори присуства вируса БПЈ-а у ендемичним подручјима, односно гдје се БПЈ појављује често код домаћих преживара и изазива велике економске губитке.

У земљама гдје се болест плавог језика појављује, серолошки и вирусолошки надзор над редовно одстријељеном срнећом дивљачи може свакако бити од

Примјер болести плавог језика

помоћи при контроли и сузбијању БПЈ-а код домаћих животиња. Неки подаци указују да се инфекција срнеће дивљачи дешава нешто раније у односу на говеда и мале преживаре, што значи да би се теоретски већа епидемија БПЈ-а код домаћих животиња могла предвидјети. Генерално, степен инфекције као преваленца појаве болести плавог језика на неком подручју зависи од имунолошког статуса популације и флукуације статуса вектора. Дивљачи преживари у пракси дијеле пашњаке са домаћим преживарима, те су непрестано у индиректном контакту што уједно повећава ризик од преноса вируса БПЈ-а на пријемчиву популацију.

СРНЕЋА ДИВЉАЧ МОЖЕ ДА БУДЕ ИЗВОР ИНФЕКЦИЈЕ

Практичан значај присуства вируса БПЈ-а код срнеће дивљачи се веже на следеће чињенице:

1. у случају високе преваленце вируса БПЈ-а код срнеће дивљачи у току посматраног периода, могу се

очекивати на истом подручју жаришта болести код домаћих преживара;

2. доказ присуства вируса БПЈ-а код срнеће дивљачи указује на потребу да се на угроженом подручју спроведу мјере контроле и превентиве БПЈ-а код домаћих преживара;

3. санитарни одстрел јединки тешко оболелих од БПЈ-а смањује ризик даљег преноса и ширења болести.

Стога план надзора БПЈ-а на ендемичном подручју захтијева висок ниво ангажованости ловачких организација које својим активностима треба да редовно прате и извјештавају надлежне органе о здравственом статусу срнеће дивљачи у Републици Српској. У случају спровођења плана надзора, улога ловачких организација се углавном огледа у редовном сакупљању узорака од одстријељене и угинуле срнеће дивљачи с циљем претрага на присуство вируса БПЈ-а.

Овакав приступ проблему представља један примјер сарадње ветеринарске службе са ловачким организацијама.

У БАЊАЛУЦИ
ОДРЖАН ЈУБИЛАРНИ
20. САЈАМ ЛОВА "ЛОРИМЕС"

Ловачки савез је амбасадор ловства као и саме Републике Српске у свијету савременог ловства нашег ближег и ширег окружења

ПИШЕ: ЖЕЉКО СЕКУЛИЋ
lovacken@gmail.com

У просторијама Бањалучког велесајма од 10. до 13. новембра је одржан јубиларни двадесети Сајам лова, риболова, екологије и спорта – "Лоримес".

Учешће на сајму је узело преко стотину излагача, гдје су се спојиле јаке индустријске гране које су обухватиле лов, риболов, екологију и спорт, али и пољопривреду, туризам, угоститељство и прехранбену индустрију. На церемонији отварања сајма у име ЛС РС обратио се предсједник ЛС Саво Минић, који је поздравио све посетиоце и захвалио свима на издвојеном времену да својим присуством увели-

чају отварање ове традиционалне манифестације, напомињући да ловишта у Републици Српској заузимају преко 2,2 милиона хектара ловно продуктивне површине.

- Одлучили смо чврсто да вратимо струку у наша ловишта, што се може видјети и у првом броју наших "Ловачких новина" - рекао је Минић.

Он је посебно нагласио природне вриједности и богатства наших ловишта, као и да је ЛС РС амбасадор ловства као и саме Републике Српске у свијету савременог ловства нашег ближег и ширег окружења, напомињући да ће се домаћински односити према природним богатствима којима располажемо и које нам је повјерено на газдовање.

УЧЕШЋЕ НА САЈМУ ЛОВА УЗЕЛЕ СВЕ РЕГИЈЕ ЛОВАЧКОГ САВЕЗА

- Наш приоритет је оживљавање комерцијалног лова као и примјена ЦИТЕС конвенције о међународној трговини угроженим врстама. Тренутна ситуација не-

Српска показала богатство и потенцијал

БАЊАЛУЧКА РЕГИЈА

ШГ "МАГЛИЋ" ПРИВУКАО НАЈВИШЕ ПАЖЊЕ АТРАКТИВНИМ ВИДЕО-ПРИКАЗОМ

мјерљиво отежава представљање наших ловишта у пуном капацитету, јер би рјешавањем ове проблематике у потпуности било омогућено, да заједно са нашим истинским пријатељима ЈП "Српске шуме", у пуном свјетлу и сјају, свијету ловства представимо богатства којима располажемо, а упоредо са друге стране и економски оправдамо велика улагања у ловство и ловишта на нашим просторима - рекао је Минић.

НАЈВЕЋИ БРОЈ ИЗЛАГАЧА

Директор бањалучког "Велесајма" Драгољуб Бојанић истакао је да су на Јесењем сајму поред домаћих, учествовали излагачи из ФБиХ, Србије, Хрватске и Македоније и оцијенио да је то показатељ великог интересовања за тржиште РС. - Ове године се пријавило више од 300 учесника, који су представили своје производе на 130 штандова, што је највећи број излагача у протеклих 20 година - рекао је Бојанић.

Присутнима се обратио и генерални директор ЈП "Српске шуме" Ристо Марић, који је рекао да одржавање сајма доприноси напредовању и развоју ловног туризма и да уз строго придржавање концепта одрживог газдовања овим ресурсом, са сигурношћу даје изузетне резултате.

Учешће на сајму лова, испред Ловачког савеза РС, су узеле све регије и излагањем вриједних трофеја приказали разноликост и богатство наше фауне, као и завидан квалитет појединих трофеја, који нам указују да уложеним трудом и домаћинским начином газдовања ловиштем и свим ловним ресурсима, на крају резултати никада не изостају.

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ ТРЕБА ДА ОСТАНУ ОНАКВИ КАКВЕ СМО ЗАТЕКЛИ

Посебну пажњу ловачких трофеја и експоната је привукао штанд ЈП "Српске шуме", гдје се посебно истакао ШГ "Маглић" из Фоче.

Својим приказима видео-материјала из ловишта и приказом богатства разне дивљачи, а посебно дивокозје, привукли су пажњу многих посјетилаца, а највише најмлађих генерација, школског и предшколског узраста који су са великом пажњом и знатижељом посматрали задивљујуће снимке дивокоза.

Уједно, ово интересовање најмлађих генерација треба да буде опомена за све нас, да смо дужни сачувати природне ресурсе, у најмању руку у стању у каквом смо их ми наслиједили од наших предака, али и да у најранијој доби дјечи скренемо пажњу на богатство и разноликост флоре и фауне нашег поднебља, са посебним акцентом на важност заштите и очувања тих ресурса.

ФОТО: Ј. БУРЂЕВИЋ И Ж. СЕКИЛИЋ

*Срећни новогодишњи
и Божићни празници!*

Зобар поглед у 2017. години!

**СТРЕЉАШТВО
120 ПУТА
БЕЗБЈЕДНИЈЕ ОД
ФУДБАЛА, 50
ОД КОШАРКЕ**

У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ СВЕ ПОПУЛАРНИЈЕ ГАЂАЊЕ
НЕПОКРЕТНИХ, ПОКРЕТНИХ И ЛЕТЕЋИХ МЕТА

ПИШЕ: МР МАРКО ПАВЛОВИЋ
lovacken@gmail.com

Ловно стрелјаштво - спорт, едукација и забава

Ловно стрелјаштво је саставни дио лова. То је спорт у којем се коришћењем ловачких пушака гађају непокретне, покретне и летеће мете.

Његов значај се огледа у достизању вјештина у руковању и одржавању ловачког оружја, а посебно у постизању што боље прецизности у гађању. Самим тим, поред спортског надметања, има велику улогу и у обуци младих ловаца. Представља најбољи тренинг и провјеру за ловца и његово оружје прије самог лова. Такмичења у ловном стрелјаштву најчешће се одржавају током ловостаја, тј. пред почетак ловне сезоне. У овом спорту може учествовати цијела породица. Са друге стране, то је индивидуални спорт у којем се ужива без асистенције других. Стрелјаштво је стандардни спорт у програму модерних Олимпијских игара.

Ловним стрелјаштвом се подједнако баве и жене и мушкарци. Захтијева одређен ниво психофизичке кондиције. Прије свега, стрелјаштво је 90 одсто ментална активност. Ве-

Поред спортског надметања, ловно стрелјаштво има велику улогу и у обуци младих ловаца, а посебно је занимљиво што на такмичењима могу учествовати цијеле породице

ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ

На Лјетним олимпијским играма одржаним у Рио де Жанеиру 2016. године учествовало је укупно 390 такмичара из 97 земаља, који су се надметали у 15 различитих дисциплина стрелјаштва (девет у мушкој и шест у женској конкуренцији). Летеће мете су гађане у дисциплинама трап, дупли трап и скит. Кина и Италија су освојиле највише медаља - по седам.

ома је битна издржљивост, мирноћа и концентрација. Овај спорт утиче на подизање самопоуздања и смањење нивоа свакодневнег стреса. Осим овога, редовним бављењем стрелјаштвом побољшава се стање физичке кондиције, снаге, координације и моторичких покрета стријелца.

Изузев што је забаван, овај спорт је и безбједан. Према тврдњама Националног савјета за безбједност САД, а објављених у публикацији "Статистика повреда насталих руковањем ватреним оружјем", стрелјаштво је "сто двадесет пута безбједније од фудбала и педесет пута од кошарке". Тренирањем гађања код омладине се развија одговорност за безбједност, уз унапређивање вјештине употребе оружја, тј. спретно, правилно и безбједно руковање оружјем.

**ЛЕТЕЋЕ МЕТЕ ГАЂАЈУ СЕ
ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ У
ДВИЈЕ ПОДДИСЦИПЛИНЕ
ТРАП И СКИТ**

Ловачки савез Републике Српске, преко свог тијела - Комисије за ловно стрелјаштво, правно уређује област ловног стрелјаштва, организује такмичења и ради на подизању свијести и његовог развоја на подручју цијеле Републике. Ловно-стрелјачка такмичења се одвијају у двије основне дисциплине: гађањем ватреним оружјем изолучених цијеви (ловачки карабин) и неолучених цијеви (ловачке пушке сачмарице). Поддисциплине за гађање ватреним оружјем из изолучених цијеви су гађање непокретне и гађање покретне мете. Летеће мете се гађају ватреним оружјем из неолучених цеви у двије поддисциплине: ТРАП и СКИТ. Више о овим дисциплинама читаћете у наредним бројевима "Ловачких новина".

**Од нас зависи лов
за наша будућа
покољења, да ли ће
наша дјеца бити људи,
домаћини, етички ловци
са ловачким псима или
разуздана наоружана
група убица природе и
природног блага**

ПИШЕ: ВЛАДАН ВУКАДИН
lovacken@gmail.com

Етику можемо дефинисати као скуп моралних погледа неког корпуса или друштва с циљем вредновања понашања и односа према одређеној активности, радњи или поступку. Ловачка етика се огледа у поштовању природе, дивљачи, лова и самог себе као ловца кроз прихватљиве и традицијом стечене поступке а све с циљем поштовања наслеђа, домаћинског и људског поступања те добробити долазећих покољења.

Сви ловци пролазећи кроз приправнички стаж и припремање за полагање ловачког испита уче и читају о ловачкој етици и ловачким моралним начелима. Млади уче, читају и у пракси не примјењују под притисцима "искуснијих ловаца", којима "коза" (срна обична) не представља ништа до канту меса.

У старим издањима нашег часописа на сваком кораку су објављиване фотографије са неетичким, ружним и сваком савјесном и етичном ловцу презрених поступака с одстријељеном дивљачи, начинима лова те у крајности ловачким појавама које више личе на карикатуре неголи на ловце. Лов за сваког ловца треба да представља малу свечаност коју ловац исказује прије свега ношењем своје зелене ловачке униформе. Лов није занат, а ни полицијска акција да се облаче механичарски комбинезони и полицијске униформе. Сваког ловца који иоле држи до себе треба да вријеђа уколико се у лову појави један тако обучени "ловац". Жалости чињеница да наши ловци не знају шта је то свечана ловачка униформа, како уопште изгледа и зашто се носи.

У овом тексту покушаћемо подсјетити наше колеге на ловачке обичаје, понашања, традицију коју смо не тако давно на овим просторима примјењивали. Ловачки обичаји и понашања према природи и дивљачи постоје и развијају се од самих почетака ловства. Једно од најважнијих симбола лова, ловства и ловаца уопштено јесте зелена гранчица која симболизује везу лов-

ЛОВАЧКА ЕТИЧНОСТ ВРЛО ВАЖНА ЗА БОЉЕ СУТРА

Лов је свечаност не полицијска а

ца-човјека са природом.

У лову разликујемо четири врсте зелених гранчица: гранчица дивљачи, "последњи залог", гранчица одстрела те гранчице за поруке. (Сртић, 2008).

Гранчица дивљачи се полаже на лијеву страну тијела одстреленог медвједа или дивље свиње. "Последњи залог" се по ловној етици ставља у уста свим уловљеним крупним папкарима, преживарима. Ситној дивљачи се не одаје пошта "последњим залогјем" довољно је

ФОТО: Ж. СЕКУЛИЋ

ОСТ, КЦИЈА

само коректно посложити одстријељену ситну дивљач. Граница одстрела је граница коју ловац носи на десној страни шешира. Том границом ловац или стручни пратилац дотакне рану одстријељене дивљачи те је потом постави на десну страну свог шешира симболизујући поштено и правилно стечен трофеј одстријељеног грла. Границе за поруке у данашње високотехнолошко вријеме се не користе, а коришћене су за означавања стаза дивљачи, одстријељене дивљачи, смјера кретања итд.

Једна од драгих успомена по окончању успјешних лова је свакако фотографија. У групним лововима када се одстријели више грла дивљачи формира се такозвана "штрека" која поред одавања почастии служи и за репрезентативно представљање ловишта и самог ловног дана. Дивљач се слаже здесна налијево по величини, а водећи рачуна да свако грло буде положено на десну страну. Штеточине се увијек стављају у задњи ред штреке. Прво се по величини постављају вепрови, па крмаче, затим назимад, а потом пра-

ПРИЛИКОМ ФОТОГРАФИСАЊА ПОТРЕБНО ФОРМИРАТИ "ШТРЕКУ"

сад. По ловачкој етици преко одстријељене дивљачи не смије да се прескаче, прелази или што је учестало у нашим ловиштима сједи или

НОШЕЊЕ ДИВЉАЧИ

По одстрелу ситну дивљач носимо на два начина. Ситну длакаву дивљач носимо за задње ноге с главом ка земљи. Пернату дивљач носимо држећи је за врат (нпр. висак код фазана). Дивљач високог лова носимо на раменима или превозимо с главом положеном у смјеру кретања.

лијеже. У добро организованим ловиштима неетички ловац може да лови само једном и никада више.

Без ловне етике, ловачког кодекса и домаћинског газдовања нема будућности ловства. Долазеће генерације својим неетичним понашањем, кршењем сваког кодекса и правила доведићемо у прилику да на нашем вишевијековном и добро утемељеном ловству лове уз употребу аутоматских пушака из хеликоптера те да дивљач траже дроновима уз помоћ термовизијских камера прије погона.

Доћи ћемо у ситуацију да лов изгуби сваку драж, страст и љубав. Избјегавањем примјене ловне етике и моралних начела нас европских ловаца младим генерацијама оставићемо у наслеђе одријешене руке за дивљања и високотехнолошка истребљивања дивљачи. Од нас зависи лов за наша будућа покољења, да ли

ће наша дјеца бити људи, домаћини, етички ловци са ловачким псима или разуздана наоружана група убица природе и природног блага. Треба почети од те "безазлене" пивске флаше у устима одстријељеног вука (Хајка на вука - Чемерница 2015), од те обичне фотографије ловаца у неловачким униформама да би сутра заиста било боље.

Наше шуме обилују благом. У нашим шумама заступљене су све велике звијери које нисмо истријебили као неке много напредније европске земље и европска ловачка друштва. Зашто данас себи да дозволимо да нас управо ти који су уклонили оне с врха природног ланца исхране зарад материјалних интереса уче правилима и да са подмијењом гледају на нас и наше ловство

ПОСТОЈЕ ЧЕТИРИ ВРСТЕ ЗЕЛЕНИХ ГРАНЧИЦА

зарад изгледа и неловног понашања нашег просјечног ловаца.

Вјерујем да за наше ловство долазе године прогреса и сваког просперитета.

Вјерујем да ће ловачка удружења водити стручнији људи, образовани

и жељни искреног рада за боље данас и боље сутра ловачких генерација које долазе.

У следећем издању пишемо вам више о ловачким обичајима који су најжалост као и етика заборављени и чекају по страни да их опет укључимо у наш ловни живот.

Isuzu D-MAX

idealan
"partner"
za lov!

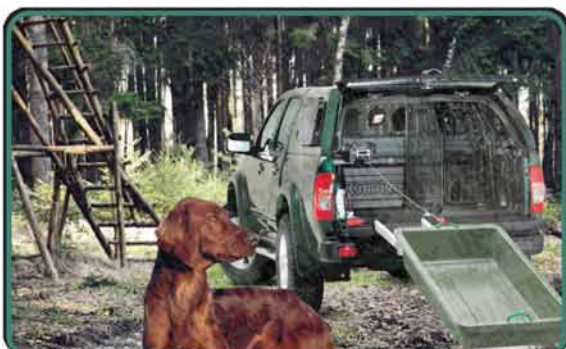

Ovlašteni uvoznik, prodavac i serviser japanskog brenda ISUZU, Metago d.o.o. Banja Luka, predstavlja Vam vrhunsko terensko vozilo, ISUZU D-MAX,

Za jedno **robusno i pouzdano terensko vozilo**, kakav je **Isuzu D-MAX**, priroda i uopšte divljina, šume, brda, doline, nekako se sami nameću kao svojevrsno "prirodno stanište". Jer, čemu poenta posjedovanja ovakvog vozila, ako barem s vremena na vrijeme, neće vidjeti lokacije kojima je, zapravo, i namjenjen?

Samim tim, ovo je onda idealan tip vozila koji će istovremeno spojiti "lijepo i korisno", te poslužiti i nekoj ozbiljnijoj namjeni, pored pukog uživanja u prirodi i off-road vožnji. Jedna od njih je, recimo i **lov**, jer, ako je D-MAX već sposoban da se "uvuče" i "provuče" gotovo svuda, da se "popne" i "pregazi" prepreke, nameće se kao **ozbiljan "lovački pomoćnik" za gotovo sve uslove**. Već u osnovnoj verziji, **odlične terenske sposobnosti 4x4 pogona**, solidan klirens i pouzdan agregat, svakom lovcu biće od velike pomoći. Kada se tome pridoda i **dio dodatne opreme**, koju **METAGO d.o.o. nudi kupcima D-MAX**, dobija se zaista namjensko vozilo, koje je gotovo jednako važno za ulov, koliko i mirna ruka i precizna puška.

Isuzu D-Max se proizvodi i isporučuje sa dizelskim motorom zapremine 2.5 litra, snage 163 KS, sa manuelnm ili automatskim mjenjačem, pogonom na sve točkove i reduktorom snage. U ponudi je širok izbor dodatne opreme, od koje izdvajamo: poklopac tovarnog prostora Canopy, kuka za prikolice 3.5 tone, krovni nosači, bočni pragovi, bull barovi, vitlo za izvlačenje, led reflektori i sl. Pored ove, može se reći, "opšte" dodatne opreme, D-MAX se može opremiti i specijalizovanim elementima, namjenjenim lovcima, kao što je, **kavez za pse**, **posebna posuda za uhvaćenu lovinu**, posuda za vodu sa pumpom, vitlo u tovarnom prostoru. **Poseban dio specijalizovane opreme jesu i kutije za puške i opremu, koje se montiraju ispod**, a koji u kombinaciji sa već pomenutom kavezom za pse, formiraju jednu cjelinu koja se montira u tovarnom prostoru, ispod klasičnog Canopy poklopca tovarnog prostora za D-MAX. Naravno, ovo je samo dio Isuzu ponude namjenjene lovcima, a koji se vrlo lako može obogatiti, u zavisnosti od potreba i želja samih vlasnika. Šta više, METAGO nudi čak i mogućnost promjene spoljašnje boje vozila, lijepljenjem specijalnih folija (kamuflažne, tamno zelene, smeđe, itd.), koje D-MAX pomažu da se bukvalno "utopi" u okolinu i time ne oda svoje prisustvo...

Za više detalja možete nas posjetiti u našem prodajno-sevisnom centru

METAGO d.o.o. Banja Luka na adresi:
ul Subotička bb 78000 Banja Luka
Tel. 051 490999, 490998, 381151
Email: prodaja1@metago.info

www.isuzu.ba

ПИШЕ: ДРАШКО
ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavljevic@gmail.com

НОВИ "ФАНЗОЈЕВ" ТРОПСКИ КАРАБИН
НОСИ И НАРОЧИТУ СИМБОЛИКУ

Била једном једна Африка. Неистражена, дивља и нетакнута природе, у чијим су бескрајним саванама слободно лутала огромна крда животиња. Дух те заборављене и неискварене Африке је са ширењем утицаја колонијалних сила постепено почео да постаје жртва бескрајне људске похлепе и глупости. Било је то вријеме великих открића, која су са собом увијек носила и авантуру, али и вријеме великих ловава и ловаца. Када чујемо или прочитамо ријеч "сафари", скоро одмах ћемо бити асоцирани на истраживаче и авантуриста са карактеристичним "торее" шеширима и блузама боје пијеска, уз призив романтичног, мистичног и опасног. Тај појам заправо вуче коријен од арапске ријечи "сафар", што би значило путовати. Најранија забиљежена таква путовања углавном су се одвијала између Африке и Арабијског полуострва, гдје су велики каравани прелазили преко бескрајних пејзажа превозећи трговце и робу.

Оно што је већини данас познато као сафари веже се за прелаз 19. на 20. вијек, када су бројни авантуристи и научници истраживали афрички

226
година од
настанка фирме
"Јохан
Фанзој"

450
година
оружарства
у Ферлаху

9
генерација
фирме "Фанзој"
образовало њену
традицију

континент, а што је довело до открића нових животињских и биљних врста, али и екзотичних предјела. Међутим, сафари нису популарисала само путовања, истраживања и авантуре, ипак је то највише био лов у који су ишли они привилеговани,

Бијели ловац, црно срце

Карабин "ловац на слоновачу" доноси опомињућу поруку наредним генерацијама ловаца и симболизује наду у опстанак слонova

богати, али и најодважнији у потрази за трофејима, од лава па до слона. Управо лов опасних животиња на Црном континенту одређује оно што

је ријеч сафари почела да значи почетком 20. вијека. Сафари у Африци је прије 100 година нагло постао мода високог друштва, па су многи славни и познати (богаташи, аристократе, предсједници и холивудске звијезде) тамо радо одлазили по свој јединствени трофеј. У то вријеме појавио се и појам "бијели ловац" који се веже за професионалног ловца и водича, углавном европског или сјеверноамеричког поријекла, у првом реду ловца на опасну афричку дивљач то јест "велику петорку", чији се посао огледао у организовању сафарија за богату клијентелу.

Ловац би био унајмљен од стране гостију или одређене компаније, од чега су колонијалне владе имале користи, јер лов, наравно, није био бесплатан. Такође, многи од тих ловаца били су специјализовани ловци на слонове, од чијих су кљова, односно слоноваче зарађивали за живот, наријетко и са друге стране закона. Слонови су толико ловљени да је постојала опасност њиховог истребљења. Будући и сам страствени ловац, чувени амерички писац и нобеловац Ернест Хемингвеј често је одлазио у Африку, гдје је ловио раме уз раме са најпознатијим "бијелим ловцима" тога времена, а на основу тамо стечених искустава и импресија настаје "Кратки, срећни живот Франсиса Макомбера", "Сњегови Килиманџара", "Зелени брегови Африке"... На тему афричких ловава снимљена су и многа холивудска остварења, а једно од њих је и филм Клинга Иствуда "Бијели ловац, црно срце" из 1990. године, заснован на роману Питера Витела о

снимању филмског класика Џона Хјустона "Афричка краљица" (са Хемфријем Богартом и Кетрин Хепберн у главним улогама). У властитом остварењу Клинт Иствуд игра и главну улогу - режисера који током снимања постаје опседнут идејом да убије слона. Од те идеје га одвраћају пријатељи и сарадници говорећи му како би убијање једне од највеличанственијих животиња на планети представљало злочин против природе. Ни њему самом није јасно да ли би то био злочин или грјех, али нико не успијева да га од те идеје одврати. Међутим, када му је на крају пружена прилика да се нађе очи у очи са грдосијом, његов професионални водич гине спасавајући га, а он ипак одлучује да не пуца и слону поштеђује живот. Наравно, за лов на слонове развијане су и произвођене специјалне пушке различитих система у нарочитим тешким "слоновским" калибрима. Таква једна пушка тема је и овог чланка, међутим, она је много више од пуког оружја и у сагласју је са поступком лика којег је у поменутом филму тумачио Иствуд. Да бисмо схватили зашто је то тако, морамо из Африке отпутовати у Аустрију.

Јохан Фанзој

Аустрија, некада сједиште једне од највећих европских династија, земља богате и бурне историје, импозантне архитектуре, нестварно лијепах валцера и још љепше природе, свјетски је чувена и по пушкарству - врхунској умјетности израде ловачког оружја којим су ловили и још лове краљеви. Наиме, аустријски занатски оружарски центар налази се у Ферлаху (на словеначком језику Боровље). Традиција умјетности израде врхунског ловачког оружја у Ферлаху датира још из 16. вијека. Ферлах су, захваљујући природним богатствима, првенствено жељезној руди и дрвету, али и чињеници да горски вијенац Караванке обилује планинским рјечицама и потоцима, већ искусни и доказани мајстори одабрали као идеално мјесто за покретање малих оружарских мануфактура, што ће ускоро довести до успостављања оружарске индустрије. Рукопис из 1628. године, који говори о наруџби пушке са паљењем на колу за Надвојводу Леполда V, представља најважнији и најстарији документ не само ферлашког већ и аустријског оружарства уопште. У малим мануфактурама производња је била организована тако да је свака од њих уско специјализована за израду цијеви, механизма, кундака итд. Мајстори, у тако подијелим радионицама, били су обучени и стручни у свом послу, па је сваки примјерак оружја пролазио кроз њихове вјеште руке, све до тренутка када буде готов и понуђен на продају. Једна од тих малих али данас свјетски чувених кућа је "Јохан Фанзој" која је

настала 1790. године. Кроз више од девет генерација кућа "Јохан Фанзој" обликовала је и очувала своју славну традицију, која се огледа у посвећености најпрецизнијем и до савршенства изведеном ручном раду, увијек имајући на уму кулше који захтијевају врхунски квалитет и највишу естетску вриједност сваког произведеног комада оружја. Занати, са свим тајнама и вјештинама које су обликоване искуством, генерацијски су преношени са оца на сина све до данашњег дана. Током историје ове фирме, која је од настанка па до данас у власништву

СЛОНОВАЧА

Слоновача је захваљујући својим особинама одувијек била племенит и драгоцјен материјал који је често представљао симбол високог друштвеног статуса, а назвали су је и бијело злато. Због бјелине и чврстине, симболисала је чистоћу и снагу духа. У ширем смислу се под појмом слоновача подразумева материјал од зуба и дијелова костију одређених животиња, у првом реду слона и мамута, а у 19. и почетком 20. вијека она је била један од сигурних извора зараде - од ње су израђивани различити украсни и луксузни предмети попут клавирских дирки, билијарских кугли и шаховских фигура, али и реликвије.

исте породице, сваки прворођени син добијао је име Јохан. Међутим, 1998. ту традицију прекинула је Данијела Фанзој, кћерка Јохана Фанзоја старијег, која је тренутно директор ове реномиране куће и њоме управља заједно са оцем и братом Патриком. Будући да је пословање фирме Фанзој након Другог свјетског рата постепено стагнирало, родитељи су Данијелу усмјеравали у другачију и сигурнију каријеру, али она се ипак, након студирања умјетности и по стицању дипломе пословних студија у Бечу, одлучила да настави стари породични пушкарски посао. То се показало као пун погодак и фирма сада има експозитуре у Загребу и Љубљани.

Доласком на чело фирме ове необично талентоване, свестране и образоване жене, заљубљенице у оружје, дух и традиција славног Фанзоја су наставили да живе у још раскошнијем облику, а посао је прошао. "Фанзој" годишње произведе релативно мали број пушака, али је свака за себе јединствена, непоновљива и израђена по специјалној наруџби, односно захтјевима најбогатијих купаца. О цијени је овдје беспредметно говорити. Данас у фирми "Фанзој" воле да кажу како се њиховим оружјем лови на цијелој планети, али да се књига клијената чита као "ко је ко у свијету најпознатијих и најутицајнијих свјетских личности, владара, политичара..." Свакако, један од најпознатијих клијената у историји био је цар и краљ Францо Јосип I, за

кога је фирма израдила нарочиту једнометну кратку кип-лауф преламачу "ихлер", намијењену лову на јелене (како и приличи императору), а опремљену екстерним орозом и кундаком до уста цијеви. Постоји сачувана фотографија Франце Јосипа I са мајстором Фанзојем у лову, а поменута једнометна пушка производи се и данас.

За фирму "Фанзој" у свијету се прочуло 1906. када је, захваљујући поменутој "ихлер" ловачкој пушци, постала званични царски снабјевач оружја на двору Франце Јосипа I. "Јохан Фанзој" је након Првог свјетског рата започео извозити оружје у Чешку, Мађарску, Италију и Југославију. Године 1946. у Ферлаху је било 56 оружарских кућа, да би данас остало само пет активних, од којих је једна управо "Јохан Фанзој", што само по себи доста говори. Јохан Фанзој старији 1969. године одлази први пут да

ОВО УМЈЕТНИЧКО ДЈЕЛО ПЛОД ЈЕ РАДА НЕКОЛИКО ВРСНИХ МАЈСТОРА ЗАНАТА

лови у Африку, након чега у својој радионици почиње са израдом врхунских пушака намијењених тропском лову.

Карабин "Ivory Hunter" - празник за чула

Умјетнички украшено оружје као

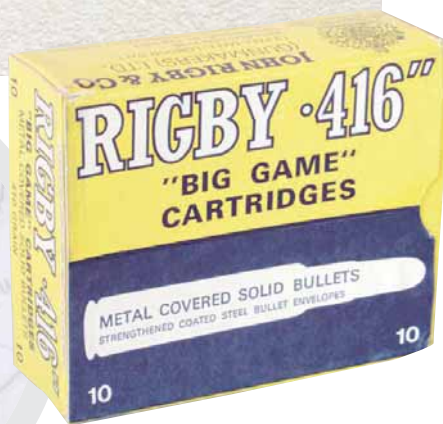

израз материјалног и духовног живота човјека израђивано је током многих вијекова, а естетика ловачког оружја посебно је цијењена. Такво оружје имало је поред високе естетске вриједности и симболичко значење, па је често бивало поклон, гдје су вјештина и таленат мајстора који га је израдио говорили много о земљи из које потиче. У "Фанзоју" су недавно на префињен начин спојени мистичност сафарија и ловци на слоновачу, а захваљујући врхунском пушкарском умијећу ове старе и угледне аустријске оружарске фирме, у сарадњи са аустријским умијетником-гравером Ричијем Мајером из куће "Тромпетер и Ричи", која се специјализовала за украшавање и дизајнирање најлуksузнијих предмета, створено је умијетничко дјело заносне естетике и необично снажне симболике. Уникатном тропском ловачком карабину названом "Ivory Hunter" (ловац на слоновачу) мјесто је прије у музеју него у лову. То умијетничко дјело представља омаж легендарним афри-

чким ловцима који су кроз свој авантуристички дух и ловачку страст обликовали мит о највећем копненом сисару - слону. Сви дијелови овог луксузно гравираног карабина представљају засебне приче спојене у дивну композицију. Композиција слави слонове кроз приче о подухватима славних ловаца који су лутали Црним континентом у потрази за богатством, у вријеме када су непрегледна крда слонova владала својим територијама - приче о аванту-

данији систем обртно-чепног затварача на свијету. Цијев овог импресивног тропског карабина из "Фанзојево" продукције израђена је методом хладног ковања од челика врхунског квалитета који испуњава стандарде за челике у авионској и свемирској индустрији. Дужина цијеви у легендарном афричком тешком калибру .416 Rigby износи 63 cm. Карабин има провјерену и поуздану тростепену кочницу са десне стране спојнице затварача. Поред тога што ово оружје представља врхунско умијетничко дјело, оно у потпуности испуњава и све захтјеве који се постављају пред тропски карабин, који мора да издржи притисак од 3.500 бара при испалењу зрна енергије 7.000 џула. Одабрана је аустријска

оптика варијабилног увећања Swarovski 1-6x24 Z6i, која је заједно са механичким нишанима упуцана на 100 метара.

Кундак

Кундак је израђен од дијела коријена врхунске турске (черкеске) тамне ораховине врпложне структуре која је остјојала најмање десет година како би се њена природна влажност свела на испод 10 одсто. Њен као огледало исполирани финиш у себи крије мјесеце најбрижљивијег ручног брушења, полирања и уљења како би до изражаја дошла комплексност боја и шара, а кундак био отпоран на спољне утицаје. Наравно, поступак финиширања кундака је строго чувана пословна тајна.

САФАРИ ДАНАС ИМА НОВО ЗНАЧЕЊЕ, ЛОВАЧКУ ПУШКУ МАСОВНО ЗАМИЈЕНИО ФОТОАПАРАТ

рама које су малобројни имали привилегију да доживе. Овај задивљујући сан од најквалитетнијег челика, ораховине, слоноваче и 24-каратног злата, врхунски је ручни рад и испоручује се у луксузном кофери са најфинијим прибором. За почетак, "Фанзојеви" мајстори одлучили су се за легендарни "маузер М98" - најбољи и најпоуз-

Уметци од кљове мамута - рад гравера Рихарда Мајера

Од кљове мамута израђени су уметак у кундаку, заштитник врата кундака, то јест уметак на дну пиштољског рукохвата и продужетак поткундака, а све заједно је префињено осликано реалистичним гра-

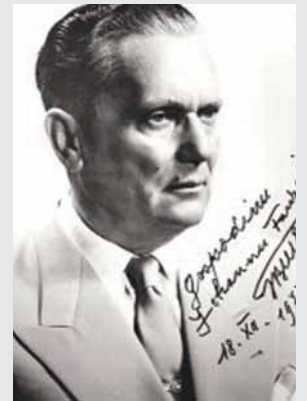

вурма. Монтирање ових уметка на орахов кундак представљало је посебан изазов. Чврсто спајање два различита природна материјала са собом увијек носи одређени ризик и колико год да се пажљиво ради, постојала је опасност да умечи напукну и деформишу се, с обзиром на то да је ријеч о карабину у тешком тропском калибру .416 Rigby. Било је потребно слононачу прво стабилизирати, учинити је отпорном на пуцање, што је изведено специјалним вакуум процесом уз употребу синтетичких смола. На крају су се мајстори ипак одлучили за спајање ораховине са слононачом уз помоћ специјалних полесивих челичних завртњева умјесто лијепања, дакле предвиђено је да између ораховине и слононаче постоји одређени зазор, чиме је опасност од напукнућа потпуно отклоњена. Украшавање слононаче је један најстаријих облика умјетности познатих човјечанству. Управо та чињеница дала је умјетницима надахнуће да дијелове од слононаче на овом карабину пажљиво изгравирају. Да би се то извело, потребно је прво слононачу брижљиво исполирати како би се добила савршено глатка површина. Потом се исцртани мотив у слононачу ручно урезје тачкастом булино техником уз помоћ најпрецизнијих алата, а што се изводи под микроскопом. Како би се гравирани мотив истакао, он се премазује специјалним пигментом, а након тога се све опет пажљиво полира. Специјални нано премази, какви се употребљавају у аутомобилској индустрији, наносе се на тако исполiranу површину и трајно је заштићују. Уметак са десне стране кундака суптилно евоцира прошлост Африке, а израђен је од кљове мамута и на себи у стилу старих ловачких дневника пожутјелих страница има ручно исписане биљешке. Тај уметак је подсјетник на некадашње неустрашиве ловце на слонове и њихово упуштање у непознато. Ловци на уметку симболизују све велике бијеле ловце, али како су времена великих афричких ловова давно прошла, а стара, неукроћена и романтична Африка више не постоји,

њихове силуете у позадини су блиједе. Међутим, слонови и даље живе, они су изгравирани врло јасно, а посматрачу се чини како иду њему у сусрет. Све то нам говори да су ове дивне животиње достојанствено извојевале побједу над ловцима на слононачу, то јест преживјеле тест давних времена у којима су неконтролисано убијане. Врх поткундака је својеврсна метафора која у сјећање призива давне ловове на бијело злато и велике ловце, а главни субјекат је величанствени слон који је представљен у потпуној супротности са окружењем. Усамљени гигантски мужјак слона, као владар Африке из сјенке, чувар бијелог злата који изазива страхопоштовање, због кога је многи занесени ловац напустио свој дом и породицу у жељи да га пронађе и након грозничавог праћења и ишчекивања испуњеног страхом коначно се сучи са њим очи у очи, улови га и обогати се, главна је тема овог умјетничког рада. Гравура се бави једним од суштинских питања: живот или смрт. Само се неколицина ловаца на слонове заиста обогатила, многи су се вратили кући сиромашнији него што су били, а неки од њих су главом платили своју страст и похлепу. Наиме, ловац је са доње стране уметка на врху поткундака представљен само као сјенка у позадини иза огромног слона. Ловац је окренут леђима према посматрачу, загладан у даљину, у давно прохујала времена. Он окреће главу посљедњи пут преко

рамена, што симболизује коначни завршетак лова, прије него што заувјек нестане у облаку прашине и магле док се спушта сумрак. Чапље у лету повезују ловца и слона, прошлост и садашњост, а оно што је некада човјек неконтролисано ловио загладено је у нас - слон је врста која је преживјела и налази се у првом плану. Са обе стране подијевог уметка изгравирани су силуете и имена неких од најпознатијих бијелих ловача на слонове попут Џона Тејлора, Фредерика Селуза, Џејмса Сатерленда, Карамојо Бела, Аурелија Русија, Херија Манерса, Самаки Салмона... Сви ти ловци били су свједоци једног давног времена, колико окротног толико и задивљујућег, јер су управо они имали прилику да виде и доживе неоскрнављену Африку, а њихова имена изгравирани на мамутској слононачи симболизују дефинитивни крај лова у којем су слонови скоро доведени до истребљења. Спој слононаче и ораховине на поткундаку образује један елемент од злата изведен у облику слононачких кљова. У златни кружни оквир постављен је и уметак од кљове на дну полуишпољског рукохвата. Компаси изгравирани на уметку у кундаку и продужетку поткундака су замагљени и блиједе као симбол прошлог, док је компас изгравирани на дну рукохвата врло јасан, чиме симболише садашње вријеме и сваулирану, промијењену еколошку свијест човјека, па у сагласју с тим показује исправан пут поносном власнику ове јединствене пушке. Прелазимо на опис украшених челичних дијелова. Њихово украшавање потписује такође умјетник Ричи Мајер. Сви видљиви спољни дијелови сандука и монтажа оптичког нишана, реп сандука са горње стране врата кундака, утврђивач затварача, спојница, ручица затварача, дно магацина, база задњег механичког нишана и предњи нишан са носачем, те дио цијеви у зони лежишта метка раскошно су украшени вјерном, врло прецизно изведеном релјефном гравуром текстуре слононачке коже и то до најситнијих детаља. Поред релјефног, примјењена је и већ поменута најфинија булино тачкаста техника гра-

МАРШАЛ ТИТО И ЈОХАН ФАНЗОЈ

Бивши предсједник СФРЈ Јосип Броз Тито родо је набављао ловачке пушке од Фанзоја. Некима од њих и сам је ловио, неке је добио на поклон, али захваљујући пословично добрим односима које је одржавао са бројним свјетским државницима и политичарима, ловачке пушке "фанзој" различитих система постојале су вриједни дипломатски поклони који су стигли и на најудаљеније кутке планете. У фирми "Фанзој" чува се Титов знак пажње - његов потписани фото-портрет датиран на 18. децембар 1977. са посветом: "Господину Јохану Фанзоју".

вирања која се изводи под микроскопом, а захваљујући њој добијен је необично јасан и вјеродостојан резултат. Како сам умјетник каже, површина слононаче коже налик је на земљин релјеф и она је прича која тече, па је у сагласју с тим релјефна гравура неједнаке текстуре као и слононачка кожа на појединим дијеловима животиње, међутим све заједно чини складну цјелину при чему се једна површина прелива у другу. Велики мужјак слона изгравирани је на челичном поклопцу магацина, његова кљова прелази на браник обарача, а десно око загладено је у посматрача као да опомиње. И припадајући кофер је посебна прича - опшивен је слононачом кожом, метални дијелови су опочени златом, унутрашњост му је крем боје, у себи крије више претинаца. Прибор има рукохвате израђене такође од слононаче и злата, а са унутрашње стране поклопца кофера налази се насликан слон - рад сликара Рудија Кола.

Легендарни .416 Rigby

Тропски метак .416 Rigby (или како му гласи континентална ознака 10,6x74мм) развијен је 1911. године од стране стријелца и пушкарца Џона Ри-

гбија Трегер, унука оснивача свјетски чувене лондонске оружарске куће "John Rigby & Company", успостављене још 1775. Сматра се да је Ригби са овим метком први пут увео пречник од 10,6 мм (то јест 0.416 инча према енглеским мјерама). Метак .416 Rigby намијењен је специјално за лов опасних афричких животиња, у првом реду слонова, а његов настанак (као што је то случај и са већином других тропских калибара чија појава је датирана на предметни период ширена колонијалних утицаја, на примјер енглески .375 Holland & Holland и њемачки 9.3x62мм маузер) нераскидиво је везан за појаву бездимног барута (у овом случају кордита) и генијалних њемачких војничких карабина система "маузер М98" које су усвојиле или копирале безмало све државе због веома високих и до данас непревазиђених квалитета. Наравно, и ловачке варијанте ових карабина са чврстом и необично поузданом акцијом система "маузер М98", за коју је ловачки метак .416 Rigby и дизајниран, експресно су прихватили многи велики бијели ловци попут Харија Селбија и Цона "Пондоро" Тејлора (интересантно, само 178 пушака у овом калибру је произведено до Другог свјетског рата). Забиљежено је да су 29. августа 1912. године два пуковника, А. Wools-Sampson и R.W. Schumacher, посјетили кућу "Rigby" у Лондону и пазарили прва два ловачка карабина система "маузер" у овом калибру, који је врло брзо стекао, а кроз више од сто година очувао славу расног тропског метка. Наиме, неких 25 година раније, европске колонијалне силе попут Француске и Њемачке су по увођењу бездимног барута (бездимни барут назван "Poudre B" пронашао је француски хемичар Пол Виле почетком 1880-их) и шпицастих зрна пуне кошуљице малог калибра, а разантне путање, развијале и усвајале у службу нове војничке пушке обртно-чепних затварања. Такве пушке користиле су, дакле, нову муницију велике почетне брзине и енергетског потенцијала, због чега су биле способне да непријатеља избаци из строја на удаљеностима већим него икада прије. Биле су то у своје вријеме веома модерне пушке система "лебел", "манлихер", "маузер" и "мосин". Међутим, Британци су у то вријеме заостајали - били су опремљени застарјелим једнометним острагушама које су користиле муницију пуњену црним барутом и лабораторијану оловним зрнима затуљеног врха. Како би се исправила та за Британце срамна ситуација, краљица Викторија је 1887. године именovala Цона Ригбија Трегера за надзорника комисије при краљевској фабрики RSAF у Енфилду и то на пројекту проналажења задовољавајућег рје-

ФИРМА "ЈОХАН ФАНЗОЈ" ИМА ПРЕДСТАВНИШТВА У ЗАГРЕБУ И ЉУБЉАНИ

шења пјешадијске пушке и метка којима би се британска армија преоружала. Ригби је у томе без сумње успио - када се вратио у своју породичну фирму ултрамодерне обртно-чепне пушке система Lee - Metford у легендарном калибру .303 British већ су биле основно службено оружје "империје у којој сунце никада не залази". Сматра се да су управо та искуства која је стекао радећи на новој британској службеној војничкој пушци и припадајућем метку Ригбију била од велике користи при конструисању ловачког метка .416 Rigby. Кућа "Rigby" била је британски увозник и дистрибутер пушака "маузер", што им је пружало могућност да наруче различите димензије акција директно од њемачког произвођача. То је такође потпомогло да се развије метак који има чауру велике запремине, гдје радни притисак метка не представља опасност при функционисању оружја, а да трајј буде подношљив. Тако је последице низа експеримената настао .416 Rigby. Радило се о специјализованом тропском ловачком метку у почетку лабораторисаним кордитом и оживалним добро конструисаним зрном масе 27

грама (410 грена) пуне кошуљице или меког словног врха. Зрно је при брзини од 700 метара у секунди на устима цијеви имало енергију од 6.375 пула. То се уз релативно резантну путању, добру пенетрацију и минималну деформацију зрна (.416 Rigby има бољу пенетрацију од .470 и .500 Nitro Express захваљујући напријед задебљаној кошуљици која онемогућава да се оно лако деформише) показало као веома ефикасна и убитачна комбинација, па је .416 Rigby убрзо стекао своје пристолице међу познатим афричким ловцима на опасну дивљач. Укратко, био је то одличан универзални тропски метак, али, захваљујући добрим карактеристикама зрна, омиљен од стране ловаца на слонове - зрно је без проблема пробијало слоновску чеону кост. Након што је британска фирма "Kynoch" престала да производи овај метак 60-их година, власници карабина у овом калибру очајнички су трагали за муницијом, па је шведски произвођач "Норма" почетком 70-их година прошлог вијека направила серију од 50.000 комада. Убрзо су реагвали и амерички произвођачи. "Федерал" је био први, а након њега "Реминтон" на бази свог метка 8 мм Rem. "Mar" развија .416 Remington Magnum 1988. године. Круг је затворио "Weatherby", који на бази свог метка .378 Weatherby Magnum 1989. развија .416 Weatherby Magnum (ти-

ме је .416 Rigby добио, то јест од .378 Weatherby Magnum наслиједио појас на чаури). "Нормин" врло квалитетни и скупи метак из данашње продукције са зрном ФМЈ (пуне кошуљице) масе 29,2 г има брзину на устима цијеви 655 м/с и енергију 6258 пула. На 100 метара брзина зрна износи 580 м/с а енергија 4909 пула (на 150 метара брзина је 545 м/с а енергија 4332 пула).

Карабин "Јохан фанзој - ловац на слононачу" је уникатан, за шта гарантује кућа "Фанзој", а резултат је најпосвећенијег тимског ручног рада неколико врских мајстора заната - оружара, кундачара, сарача, гравера, сликара и мајстора за израђивање прибора. Тако ријетки и скупи колекционарски предмети су трајне вриједности управо захваљујући времену, огромном знању и посвећености који су уложени у њихову израду. То фасцинантно и непоновљиво пушкарско умјетничко дјело није намијењено лову на слонове, нити представља само омаж великим афричким ловцима - оно је веома луксузан предмет жеље који на посебно симболичан начин, кроз врхунски ручни рад, истовремено распаљује машту и ловачку страст призивајући у сјећање давне ловове, али првенствено доноси опомињућу поруку наредним генерацијама ловаца - симболизује наду у опстанак слонова, тих прекрасних животиња.

Torzokom d.o.o. u svojoj ponudi posjeduje kompletan program lovačke opreme od karabina i sačmarica do municije, optika.

Brendovi koje zastupamo su:

Browning	Winchester	Sauer	Tikka	Nikon	Baikal
Aimpoint	Meopta	Bellot	RC	Mirage	Zeiss
Norma				Rio	Rottweil

Uvjerite se sami u kvalitet proizvoda namijenjenih lovu u našoj ponudi, koju razvijamo još od 2000. godine.

Sjedište firme:	Tel. +387 52 243 890
Mitropolita P. Zimonjića C-3	Fax: +387 52 243 891
Prodavnica br. 4	Mob. +387 65 779 799
Ul. Kralja Petra I oslobodioca bb	+387 65 956 663
79101 Prijedor	e-mail: torzokom@gmail.com

ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ "РОГАТИЦА"

Биће испуњен план одстрела

До почетка децембра одстријељена су 62 грла дивљих свиња, више од половине планираних, тако да рогатички ловци имају времена до 31. јануара да попуне квоту

ПИШЕ: СРЕТЕН МИТРОВИЋ
mitrovicsreten@gmail

РОГАТИЦА - У ловну сезону на дивље свиње, вука и медвједа за период 2016/2017. око 200 чланова Ловачког удружења "Рогатица", које газдује ловиштем "Медник", ушло је почетком октобра са планом одстрела 116 дивљих свиња, међу којима је 38 вепрова, 29 крмача и 49 прасида.

Ловна сезона на чијем отварању су били и бројни гости из околних градова, али и Србије, трајаће до 31. јануара. Може бити и краћа, ако буде испуњен план одстрела поједине врсте дивљачи.

До почетка децембра одстријељено је 62 грла дивљих свиња, од чега 18 вепрова и по 22 крмаче и прасида, а што је посебно важно ниједно грло није било заражено трихинелом или неком другом болешћу -

Новак Абазовић одстријелио срндаћа са најбољим роговима
ФОТО: С. МИТРОВИЋ

НИЈЕДНА СВИЊА НИЈЕ ЗАРАЖЕНА ТРИХИНЕЛОМ

рекао је председник удружења Радослав Ристановић.

Пошто се у досадашњем току сезоне више дружило, а мање ловило, Ристановић очекује да ће план одстрела бити испуњен.

Лов на вука као предатора је стално отворен. Не чине већу штету па и ловци не маре за њих, иако су на последњем снијегу примјешени тра-

гови већег броја вукова око мечилишта ШГ "Сјемећ" на Бокшаници и у Сјемећу.

Што се тиче одстрела срнеће дивљачи, план је у потпуности успио, јер је одстријељено 40 јединки. Највише поена - 106,75 добили су рогови срндаћа кога је одстријелио Новак Абазовић. Овогодишњи лауреат рогова срндаћа релативно је млад човјек. Ускоро ће загази у четврту деценију, а већ је више од деценију активан ловац. У каријери је одстријелио 20 дивљих свиња, од чега су три капитална примјерка, а у сезони 2013/14. на свој конто укњижио је три вука.

Радно у Ловачком удружењу "Тетријиб" из Теслића

Успјело пошумљавање, кукуруз чека дивљач

ТЕСЛИЋ - У пространим шумама ловишта Јаворова, којим газдује ЛУ "Тетријиб" из Теслића, током јесени спроведена је акција пошумљавања на огољеним подручјима, које сваке године спроводи Шумско газдинство "Борја".

У сарадњи и договору са представницима "Борје", ловци нашег удружења су 21. новембра извршили пошумљавање на подручју Јаворове, тачније подручју слива ријеке Велике Јаворове и на локалитету Трноваче, гдје су засађене саднице бијелог бора. Иако је тога дана био државни празник и ловни дан, ловци су одлучили да својим скромним доприносом, наведеног дана умјесто у лов, иду на акцију пошумљавања. Дан је био

изузетно топао и сунчан, што је увелико олакшало предвиђене радове, а вријеме у ловишту је истовремено искоришћено и за обилазак и попуну хранилица и солила, која се редовно допуњавају и надзиру - наводе из овог удружења.

Поред кукуруза у зрну, протеклих дана куљено је и осам тона кукуруза

за у клипу, који је распоређен у ловишту по хранилицима за високу дивљач.

Изграђена су хранилишта и за фазанску дивљач, која су попуњена зрнастом храном. Током јесени у ловишту је обиље шумских плодова, првенствено хрastoвог и буковог жира, али и поред тога дивљач веома често посјећује хранилице са кукурузом. Неколико мањих хранилица уништили су медвједи, па ће бити замијењене другим типом хранилица, од чвршћег материјала, да у будуће не би долазило до њихових оштећења - навели су из удружења "Тетријиб".

Т. Т.

Ловачко удружење "Семберија" Лов на зеца код побратима

БИЈЕЉИНА - Као и ранијих година ловци из ловачког удружења "Семберија" били су гости у лову на зеца код својих побратима Сремаца. Послије срдочног дочека, лов је протекао у најбољем реду и дисциплини. Богат улов охрабрује, јер зеца има, а обавезни преглед очних сочива у надлежној институцији даће смјернице за даље извођење лова на ову дивљач. Послије лова уприличен је заједнички ручак у ловачким домовима уз дружење и обавезно узвраћање гостовања.

М. Б.

Ловачко удружење "Подриње" Угостили пријатеље из пет удружења

ЈАНЬА - Ловци Подриње дочекали су пријатеље из ловачких удружења "Јахорина" из Пала и "Топлица" из Живиница, те "Зеленој Бановићи", "Соко Козлук" и "Мајевица" из Лопара. У поподневним часовима у ловачкој секцији Глоговац одржано је ловачко славље са заједничким ручком за све присутне, а скуп је увеличао и један од оснивача ловачког удружења "Подриње" 83-годишњи Милорад Ранкић Радо.

М. Б.

Ловачко удружење "Партизан" Одстријељен вепар у Језеринама

Група ловаца из Глиња који су чланови ловачког удружења "Партизан" из Трнове код Угљевика имали су 11. децембра богат улов.

Прекрасан зимски дан ова група је искористила да изађе у ловиште с циљем редукције предатора, а капиталног вепра одстријелио је груповођа Мидо Хойић. Језерине су већи шумски комплекс који је на тромеђи ловишта "Партизана", "Рудара" и "Течока" из ФБиХ и у њему су дивље свиње повремено задржавају.

М. Б.

Сунце је обасјало Романију као ријетко када у децембру. Изостао је зимски амбијент, оно што је скоро увијек дочекивало госте из банатске равнице, али то није покварило доживљај

ПИШЕ: ВЕЛЕМИР ЕЛЕЗ
lovacken@gmail.com

У романијским ловиштима још једном су се дружили дугогодишњи пријатељи - чланови Ловачког друштва "Лазарево" и Ловачког удружења "Гласинац".

Овога пута у братском колу нашли су се и ловци из Чачка и Вишеграда. Све је почело 9. децембра у вечерњим часовима, када су соколачки ловци дочекали своје дугогодишње пријатеље из ЛД "Лазарево". Услиједио је уобичајени церемонијал, оно што се понавља годинама - срдачни поздрави, чашица пића и одлазак на коначиште.

Сунце је обасјало Романију као ријетко када у децембру. Изостао је зимски амбијент, оно што је скоро увијек дочекивало госте из банатске равнице када су долазили на горовите просторе. Уживали су домаћини и гости у ловним подручјима Копита, Деветака, Романије, у прелијепим крајолицима који у времену када долази зима љубитељима природе дарују праву чаролију, лијече немире, смирују душу, испуњавају посебним задовољством. Наравно, пушчане цијеве у рукама људи којима је дружење изнад свега биле су усмјерене на стазе којима пролазе дивље свиње, лисице, вукови и други становници романијских шума. Одјекивали су пушњи. Пред ловцима из равнице простирали су се призори за памћење. Било је и одстрела - пало је десетак дивљих свиња, а много више их је имало среће да умакне хицима. Поново је дружење, уз чувени ловачки доручак и романијску шљивовицу, било у првом плану.

У смирају дана, у мразовитој и ведрој вечери, уз тактове музике и најпознатије ловачке пјесме, почело је традиционално дружење у ресторану "Романијапутева", фирме којом "командује" Мирко Пандуревић. Човјек који, као ријетко ко, има разумијевања за организације и удружења што се у бесприци боре за природу и живот у њој.

У име домаћина говорио је председник удружења Радомир Војиновић, који је изразио радост што је десетинама судионик братског дружења ловаца Лазарева и Сокоца.

Два дана за незаборав

Председник Ловачког друштва "Лазарево" Новак Андрић подсетио је присутне на богату традицију ловства у Лазареву и на оно што краси сарадњу ловаца из равнице и са Романије.

ПРИЈАТЕЛСТВО ДУГО ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ

- Пуних седам деценија "Лазарево" живи и ради и једно је од ријетких у Србији које се може похвалити тако дугом традицијом. Треба захвалити свим претходним председницима "Лазарева" и "Гласинца" на оном што су учинили у минулим деценијама. Навршило се три деценије од потписивања повеље о братимљењу ове двије ловачке дружине, а десетак година раније исковане су прве нити братске сарадње. Искрена је жеља ловаца Лазарева и Сокоца да своје организације издигну на трон достојанства. Овај јубилеј треба да бу-

де подстицај у остваривању наших нових заједничких циљева - рекао је Андрић.

Председник организације која окупља ловачка удружења са простора сарајевско-романијске регије и потпредседник Ловачког савеза Републике Српске Стеван Драшковић подсетио је на овогодишње актуелности у ловству у овом дијелу Српске.

- Много тога се дешавало у току 2016. године на подручју наше регије. Имамо, што је веома важно, људе који обављају значајне функције у Ловачком савезу. У нашем савезу урадили смо значајне послове на уста-

новљавању ловишта и њиховој дојели на коришћење ловачким организацијама. Надамо се да ће ловачка удружења бити на висини задатка, показати одлучност и вољу да на својим ловним просторима постигну резултате који се од њих очекују. Када је ри-

ДРАШКОВИЋ: УРАДИЛИ СМО МНОГО У 2016. ГОДИНИ

јеч о активностима Ловачког савеза у наредној години, планирали смо да ловишта обогатимо знатним бројем зечије дивљачи. У овим и другим активностима очекујемо снажну подршку локалних заједница и Владе Српске - казао је Драшковић.

Дуго је трајала забава, а све је текло у познатом ритму, у братском загрљају, онако како то само истински заљубљеници у природу и лов знају урадити.

И други ловни дан био је испуњен дружењем у ловиштима. Истина, са мање жара и жеље за ловачким трофејима. Поново су на мети биле дивље свиње. Вук и лисица су вјешто избјегли ловачке засједне. Нису се нашли у видокругу. У тренуцима када је неједљиви дан лаган тоноу у мразовито вече, домаћини су испратили госте. Предали им ловину, иће и пиће, да им се нађе на дугом путу до куће. Чврсти, братски загрљаји на расанку, поздрав до новог сусрета у банатској равници.

САСТАНАК САВЈЕТА ЛОВНЕ РЕГИЈЕ БИРАЧ

Разматран приједлог измјена и допуна Статута ЛС РС

Приједлог измјена и допуна Статута ЛС РС налази се на јавној расправи у свим регионалним савјетима, након чега ће Управни одбор Савеза синтетизовати сва запажања која стигну из ловачких организација

ПИШЕ: МИШО ЛАЗАРЕВИЋ
lovacken@gmail.com

ЗВОРНИК - Представници ловачких удружења из Зворника, Козлука, Шековића, Осмака, Власенице, Милића, Братунца и Сребренице одржали су сједницу Савјета ловне регије Бирач, на којој су највише пажње посветили приједлогу измјена и допуна Статута Ловачког савеза Републике Српске.

Председник Савјета ловне регије Бирач Видоје Зарић предочио је учесницима састанка радну верзију приједлога измјена и допуна Статута ловачке организације ловаца Републике Српске, након чега су се у дискусију укључили сви присутни, да би својим приједлозима и сугестијама допринијели што квалитетнијем темелном документу Ловачког савеза.

Приједлог измјена и допуна Статута ЛС РС налази се на јавној рас-

прави у свим регионалним савјетима, након чега ће Управни одбор Савеза синтетизовати сва запажања која сти-

НА ПОДРУЧЈУ РЕГИЈЕ ДЈЕЛУЈЕ ДЕВЕТ УДРУЖЕЊА И ПОСЕБНО ЛОВИШТЕ

гну из ловачких организација. Предвиђено је да Скупштина ЛС РС

разматра и усвоји коначан приједлог измјена и допуна Статута ловачке организације Српске. У наставку сједнице било је ријечи и о другим актуелним питањима из рада и дјеловања ловачких удружења с подручја регије Бирач, те активностима које су у надлежности Ловачког савеза Републике Српске.

На подручју ловне регије Бирач дјелује девет ловачких удружења и посебно ловиште "Сушица", који окупују око 2.000 ловаца.

Велика Обарска Ловачко вече за крај године

ВЕЛИКА ОБАРСКА - Ловачко удружење "Семберија" има 17 ловачких секција, од којих је она из Велике Обарске највећа, а ловци ове секције сваке године организују своје ловачко вече. Како и доликује, домаћинима су у госте дошли ловачки пријатељи из Зворника, Милића и Власенице, а слављу је присуствовао и потпредседник ЛС РС Лазар Стевановић. Председник ловачке секције Јово Шубарић искористио је овај скуп и уручио признања ловцима, која им је додјелило Ловачко удружење "Семберија". Организована је и томбола, а један од највеселијих на слављу био је најстарији ловац удружења Слобо Шубарић.

Ловачко удружење "Голуб" из Бродца Успјешна "Лисичијада" у Међашима

БРОДАЦ - Већ више од двије деценије ловци ловачке секције Трњаци уз помоћ матичног удружења "Голуб" из Бродца организују "Лисичијад", коју посјети око 150 љубитеља гонича и лијепог дружења.

Послије евиденције и детаљног плана лова колона аутомобила је кренула пут ријеке Дрине. Уз Дрину је простран појас густо зараслог терена, где само гоничи могу ући и покренути дивљач. Занимљиво је да је већ дуже вријеме овдје и шакал аутохтона дивљач, а одстријељено је више од тридесет јединки у послеријатном периоду. Послије успјешно завршеног лова организатор је послужио ручак за све присутне. И на крају да подсетимо, у катастрофалним мајским поплавама 2014. године скоро сва површина ловишта Ловачког удружења "Голуб" из Бродца била је више дана под водом.

Одржана сједница регије Стара Херцеговина

Више пажње посветити узгоју и заштити дивљачи

УСТИПРАЧА - У лијепој амбијенту хотела "Јагодић" на Устипрачи одржана је редовна сједница регије Стара Херцеговина, а улогу домаћина имало је Ловачко удружење "Маркан" из Новог Горажда.

Сједници је председавао председник регије Ивица Јагодић. Након поздравних ријечи, предложен је дневни ред, који је једногласно усвојен. По устаљеној пракси, највише пажње поклоњено је извјештају о активностима у удружењима, тј. чланицама регије, а члан УО ЛС РС Радослав Ристановић упознао је присутне са закључцима Управног одбора Савеза.

У том смислу констатовано је да се реализација плана рада свих удружења одвија предвиђеном динамиком. С об-

ПОДРШКА КУПОВИНИ ПРОСТОРИЈЕ У БИЈЕЉИНИ

зиром на то да је у току лов на дивље свиње, у дискусијама је наглашено да дивљачи има довољно, а да се у ловишту поштује ловачка дисциплина. Истакнуто је да је примijeњено да је срнећу дивљач захватила вирусна болест плави језик, али да то још није дефинитивно потврђено. Такође, дис-

кутанци су сматрали да се мора више пажње посветити узгоју и заштити дивљачи, као и уређењу ловишта. Ристановић је пренио став Управног одбора да регије дају своје мишљење у вези са бројем потпредседника Ловачког савеза, као и да се регије изјасне у вези са сједиштем Ловачког савеза и куповином просторије у Бијељини. Став регије је да буду бирања два потпредседника, као што је и раније било. Такође, одлучено је да буде подржан приједлог УО ЛС РС о куповини просторије за потребе Ловачког савеза са сједиштем у Бијељини.

В. С.

УСПЈЕШАН ЛОВ НА ДИВЉЕ СВИЊЕ У ШАМЦУ

Товирица одстријелио два вепра

Осим домаћих ловаца, учешће су узели и њихови пријатељи из ловачких удружења "Мајна" Модрича, "Соко" Доњи Жабар, "Препелица" Пелагићево, "Фазан" Брчко, "Озрен" Петрово и Козара" Горњи Подградци - Градишка

ШАМАЦ - Посљедњег викенда у 2016. години Ловачко удружење "Фазан" из Шамца организовало је лов на дивље свиње погоном, а епилог су три одстријелена вепра.

Мјесто окуљања ловаца био је "Погон Лугови", а ловило се у ловишту "Јелас". Прије кретања у лов ловце је поздравио предсједник "Фазана" Мирко Лукић, док је ловник Владимир Доброкес обавијестио учеснике да воде рачуна о безбједности свих и да у лову користе дозвољене ловачке пушке и муницију.

так ловне сезоне, а то је увијек око новогодишњих празника због ловаца који раде у иностранству, а посјета је била као никада до сада.

Домаћини су позвали и госте из ловног региона Семберија и Мајевница, госте из сусједних ловачких удружења Тузланског кантона те представнике локалне заједнице.

И овом приликом одређеном броју чланова уручена су признања захвалнице и дипломе, а заслужни ловци од ове године су: Станко Секулић, Саво Јовић, Милорад Филиповић и Милош Манојловић.

М. Б.

ПРЕДАВАЊЕ

Послије успјешно изведеног лова, сви учесници присуствовали су предавању о предаторима у ловишту, шакалу и лисици, као и о стању зеца у региону, које је припремио и излагао професор др Зоран Ристић из Новог Сада.

ЈАНКУЛА

Познати препаратор дивљачи Миле Божић Јанкула из Градишке такође је учествовао у лову. Чувени препаратор ради са арсеном, што доприноси квалитету препарираних дивљачи.

О комплетној организацији извођења лова старао се ловочувар Миленко Цвијановић, а у самој организацији извођења лова помагали су му помоћни ловочувари Драго Дујковић, Лука Станојевић и Лазар

Пупчевић. Имали су поприличан посао, пошто је број ловаца у погону био 90, а 78 њих било је распоређено на чекама. Највише успјеха имао је Стево Товирица из секције Српка Тишина, који је одстријелио два вепра, а његов колега из секције Перица Арсенић једном је био прецизан. Да су ловци били мало прецизнији, учинак

УЧЕСТВОВАЛО
168 ЛОВАЦА

би био много бољи, али и овако је лов испунио очекивања, јер је покретно крдо од десетак дивљих свиња. Осим домаћих ловаца, учешће су узели и њихови пријатељи из ловачких удружења "Мајна" Модрича, "Соко" Доњи Жабар, "Препелица" Пелагићево, "Фазан" Брчко, "Озрен" Петрово и Козара" Горњи Подградци - Градишка.

Успјешно организован и изведен лов, лијепо дружење, још љепше и корисно предавање, зачињен је одлично спремљеним ловачким паприкашом уз дружење до ситних сати у ловачкој секцији Крушков Поље, која је била домаћин за пожељети.

Ловци Мајевнице из Лопара обилежили крај сезоне
НИКАД БРОЈНИЈА ДРУЖИНА

ЛОПАРЕ - Скоро двије деценије Мајевичани прослављају успјешан заврше-

Дружење ловаца из Дринића и Елемира
ГОДИНА ВЕЛИКОГ ЈУБИЛЕЈА

ДРИНИЋ - Чланови Ловачког удружења Срндаћ из Дринића угостили су колеге из

Ловачког удружења "Јединство" из Елемира.

У години која је иза нас навршено је 39 година од братимљења ловаца из ова два удружења, а током 2017. године, када ће Елемир бити домаћин традиционалних сусрета, биће обилежјен јубилеј - 40 година побратимства и великог пријатељства. Побратимство елемирских ловаца са ловцима из крајишке општине није случајно, јер је у Елемир 1945. године досељено у колонизацији 148 породица из 22 петровачка села, а досељавања је било и у каснијим деценијама, па знатан дио становника Елемира има крајишко поријекло.

ПОБРАТИМСТВО

ПРОБЕ ГРУПА ОРУЖАНА,
КРОЗ ЈУТАРЊЕ ИЗМАГЛИЦЕ,
ЈЕСУ ВОЈСКА – НИСУ ВОЈСКА,
ОШТАР ПОГЛЕД, МРКО ЛИЦЕ.

ЧИЗМА ШЉАПКА, ПСЕТО КЛИПСА,
РАДОСТ ЛОВА КРАСИ ЛИЦЕ,
ПОБРАТИМИ ОПЕТ ЛОВЕ,
НА ВИСКУ СЕ КЛАТЕ ПТИЦЕ.

ТРЕШТЕ ПУШКЕ НА СВЕ СТРАНЕ,
СТО И ЈЕДАН ХИТАЦ ПУЧЕ,
КО КНИЋАНИН СТЕВАН ДА СЕ,
КРАЈ ТАМИША ОПЕТ ТУЧЕ.

СВЕ ЈЕ ИСТО К'О РАНИЈЕ,
АЛИ ОПЕТ ИСТО НИЈЕ,
ВЕСЕЛО ЈЕ И БУРНО ЈЕ,
КАД ГОД ДОБУ САРАЈЛИЈЕ.

ИЗДАЛЕКА КАД СЕ ГЛЕДА,
ОБРУЧ ПРАВЕ СРЕД АТАРА,
ПОДИБЕ ТЕ НЕКА СТРЕПЊА,
ЈЕЛ ТО РАТНА СЛИКА СТАРА.

НЕК БОГИЊА АРТЕМИДА,
ОВО БРАТСТВО БЛАГОСЛОВИ,
И ЗАКРИЛИ СВОЈИМ ПЛАШТОМ,
ДА СЕ ДУГО СРЕЋНО ЛОВИ.

АЛ' ОПСЈЕНА ТО ЈЕ САМО,
ВИДИШ КЕРЕ КРАЈ ЊИХ ЛАЈУ,
ПАДЕ ФАЗАН, БУЋНУ ГУСКА,
ЕНО ЛОВЦИ НАЗДРАВЉАЈУ.

ОВДЈЕ ЗНАЈУ ШТА СВЕ ТРЕБА,
ДА ГОСТИМА ДИВНО БУДЕ,
ТОМАШЕВАЦ ИМА ДУШУ,
ИМА ВЕДРЕ ДОБРЕ ЉУДЕ.

ДРАГАН МИЈОВИЋ - БРКО
НОВЕМБАР, 2016.

Већ дуги низ година траје побратимство између ЛУ "Требевић" из Источног Сарајева и ЛУ "Томашевац" из околине Зрењанина. Размијењено је доста међусобних пријатељских посјета, а посљедња се десила средином новембра. Том приликом настала је и једна ловачка пјесма, аутора Драгана Мијовића Брке.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а . д . СОКОЛАЦ

Дирекција Јавног предузећа

Романијска 1/3, Соколац

Тел.: 057-405-303

uprava@sumers.org;

Трг Републике Српске 8/11,

Бања Лука

Тел.: 051-247-202

upravabl@sumers.org

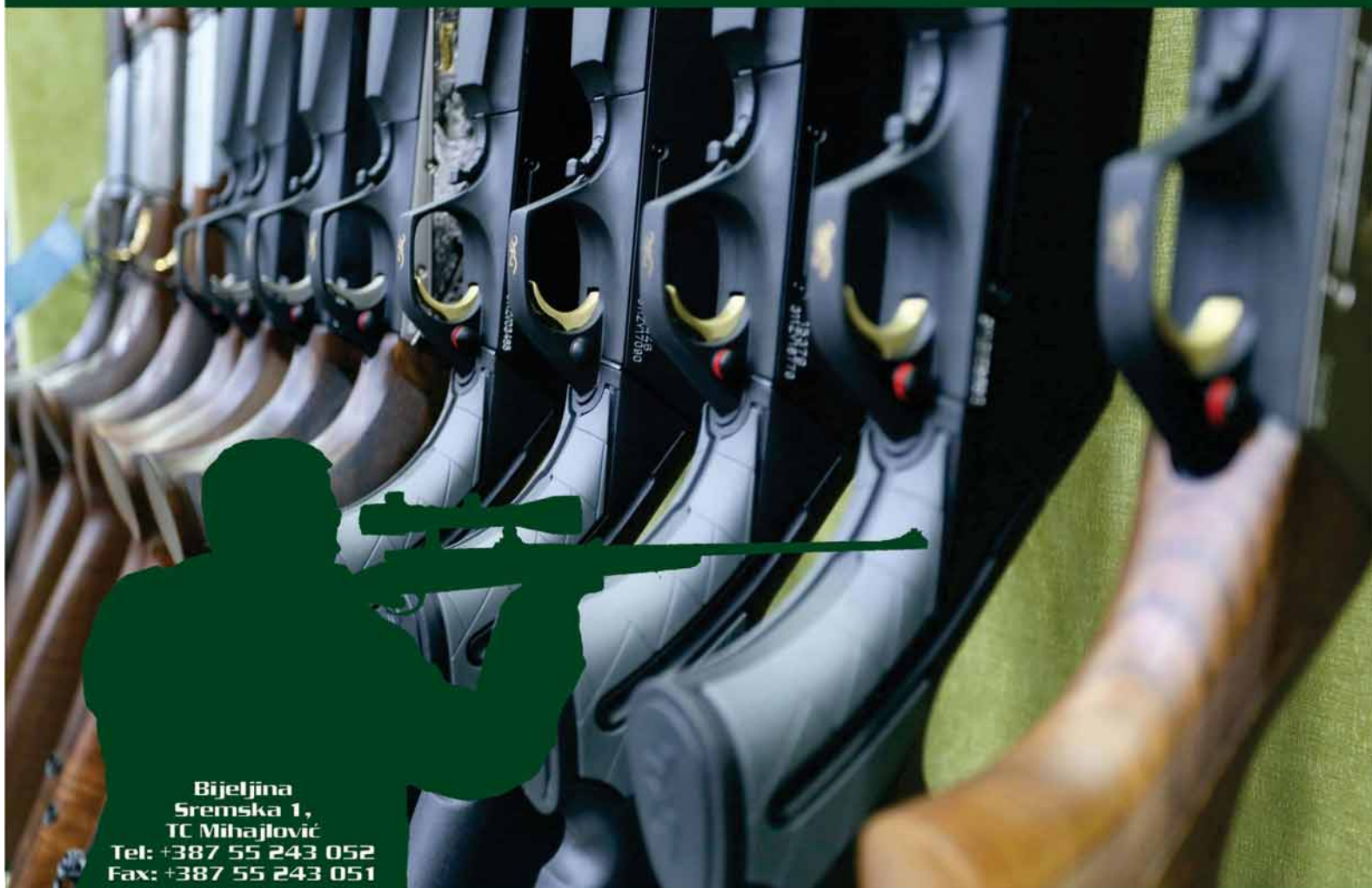
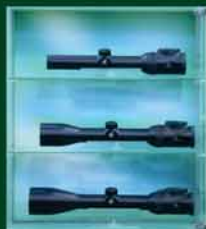

Lovac zna!

JAĆIMOVIĆ

www.jacimovic.com d.o.o.

Bijeljina
Sremska 1,
TC Mihajlović
Tel: +387 55 243 052
Fax: +387 55 243 051

Karadordeva 83, Banja Luka
Tel: +387 51 212 904
e-mail: arms@jacimovic.com

Srpska 20, Banja Luka
Tel: +387 51 214 473
e-mail: soko@jacimovic.com

Vidovdanska 9
Gradiška, tel: +387 51 825 780
e-mail: gradiska@juventasport.com

GENERALNI UVOZNIK ZA BiH

- 📍 Branka Ćopića 1, 78000 Banja Luka, BiH, RS
- ☎ +387 51 30 76 00
- ✉ info@abcsporting.com, abcsporting@gmail.com
- 🌐 www.abcsporting.com

